

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-06

Vår referens

Daniel Pamp

Utredningssekreterare

Daniel.Pamp@malmo.se

Revision - Granskning av hedersproblematik i grundskolan

GRF-2025-10106

Sammanfattning

Grundskoleförvaltningen välkomnar stadsrevisionens granskning och konstaterar att rapportens rekommendationer väl överensstämmer med de utvecklingsområden förvaltningen redan identifierat. Genom framtagandet och implementeringen av en ny, specifik handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck under innevarande läsår efter beslut av grundskolenämnden; har grundskoleförvaltningen intagit en proaktiv hållning för att systematisera arbetet. Grundskoleförvaltningen genomför nu omfattande kompetenslyft för både elevhälsa och pedagogisk personal samt har etablerat digitala stödsystem (Komin), som ger skolorna konkreta verktyg i vardagen. Sammantaget visar grundskoleförvaltningens påbörjade arbete att grundskoleförvaltningen redan befinner sig i en aktiv genomförandefas för att stärka tryggheten och rättigheterna för utsatta elever.

Denna tjänsteskrivelse ligger till grund för grundskoleförvaltningens förslag till grundskolenämndens yttrande.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande
2. Grundskolenämnden skickar yttrandet till stadsrevisionen

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 260213 Revision - granskning av hedersproblematik i grundskolan
- Förslag till yttrande GRN 260225 Revision - Granskning av hedersproblematik i grundskolan

- Grundskoleförvaltningens synpunkter på utkast till stadsrevisionens granskning gällande grundskoleförvaltningens arbete mot hedersproblematik och hedersrelaterat våld
- Rapport

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2026-02-13

Grundskolenämnden 2026-02-25

Beslutet skickas till

Stadsrevisionen

Ärendet

Följande är grundskoleförvaltningens underlag för grundskolenämndens yttrande på stadsrevisionens granskning av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck

1. Övergripande inställning

Grundskoleförvaltningen välkomnar stadsrevisionens granskning och delar bedömningen att arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck är en central del av skolans värdegrundsuppdrag. Grundskoleförvaltningen ser positivt på att stadsrevisionen bekräftar att skolorna vidtar aktiva insatser vid misstanke och att samverkan med Resursteam heder på arbetsmarknads- och socialförvaltningen fungerar väl. Samtidigt konstateras behovet av att ytterligare systematisera arbetet, vilket grundskolenämnden redan adresserat genom uppdraget till grundskoleförvaltningen gällande framtagandet av en specifik handlingsplan för området.

2. Kommentarer gällande granskningens slutsatser och rekommendationer

2.1 Systematiskt kvalitetsarbete och fortbildning

Stadsrevisionen rekommenderar att arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck tydligare inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet.

Grundskoleförvaltningens synpunkter: Grundskoleförvaltningen delar behovet av ökad systematik. Under läsåret 2025/2026 genomförs en riktad fortbildningsinsats med fokus på tidiga tecken på hedersrelaterat förtryck och våld. Målgruppen är elevnära personal (lärare/pedagoger) som möter eleverna dagligen. Modellen bygger på att utsedda deltagare från varje skola fungerar som nyckelpersoner och vidareutbildar sina kollegor för spridning på skolorna.

Kompletterande perspektiv: Grundskoleförvaltningen betonar vikten av att inkludera områden som ofta överlappar med heder men som kräver specifik kunskap som till exempel våld i ungas parrelationer samt utsatthet för hbtqi+-personer. Grundskoleförvaltningen har redan genomfört utbildningar för kuratorer kring utsatthet för hbtqi-personer, där extrema konsekvenser som "uppfostringsresor" eller tvångsgifte adresseras.

2.2 Dokumentation och statistisk uppföljning

Stadsrevisionen påpekar behovet av en aktuell övergripande bild av antalet utsatta elever.

Grundskoleförvaltningens kommentar: En teknisk utmaning är att orosanmälningar i dokumentationssystemet Prorenata ofta sker under den breda rubriken "Familje-/hemsituation", som även omfattar barnmisshandel. Grundskoleförvaltningen ser över möjligheterna att förfina dokumentationsrutinerna för att bättre kunna följa upp hedersrelaterat våld-specifika ärenden. Det är dock viktigt att notera att socialtjänsten ofta omkategoriserar dokumenten vid mottagandet, vilket försvårar en direkt statistisk spegling mellan myndigheterna, grundskoleförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

2.3 Tillgång till elevhälsa och stödmaterial

Elevhälsa: Grundskoleförvaltningen arbetar aktivt med att minimera vakanser och inväntar förändringarna i det kommande införandet av "En förbättrad elevhälsa" (SOU 2025:113), vilket eventuellt kommer att påverka elevhälsans arbetssätt.

Stödmaterial (Komin): För att göra stödet mer lättillgängligt för skolorna har grundskoleförvaltningen tagit fram en stödsida på Komin¹. Sidan innehåller konkreta verktyg för att identifiera varningstecken och vägledning i hur personalen ska agera vid misstanke.

2.4 Aktörer och specifika insatser

Pedagogisk Inspiration (PI): Grundskoleförvaltningen vill förtydliga PI:s roll. PI har ett generellt uppdrag att sprida material och erbjuda fortbildning (exempelvis via Malmö delar och Pedagog Malmö) till samtliga skolor. Däremot sker fördjupade, skolspecifika förändringsarbeten på beställning från enskilda rektorer.

Skyddat boende: Som en del av det yttersta ansvaret bedriver grundskoleförvaltningen undervisning för elever i skyddat boende på hemlig plats. Hedersrelaterat våld och

¹ <https://cityofmalmo.omniacloud.net/komin/verksamhet/pedagogisk-verksamhet/grundskola/hedersrelaterat-vald-och-forttryck>

förtryck är en orsak till att elever kan befinna sig i dessa skyddsinsatser, vilket kräver hög säkerhetsmedvetenhet och särskild pedagogisk anpassning.

3. Framåtblickande åtgärder utifrån stadsrevisionens rekommendationer

Rekommendation 1: Överväg om skolornas arbete med hedersproblematik tydligare ska ingå i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planerad åtgärd: Redan påbörjad implementering av förvaltningens nya ”Handlingsplan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck”. Detta inkluderar en bred fortbildningsinsats med nyckelpersoner för pedagogisk personal på samtliga skolor, samt lanseringen av en stödsida på Komin.

Förväntad effekt: Att arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck blir en integrerad och naturlig del av skolans vardag. Genom ökad kunskap hos pedagogisk personal höjs kvaliteten i det förebyggande arbetet och i upptäckten av tidiga tecken.

Senast genomförd: Utbildningsinsatsen genomförs under läsåret 2025/2026. Handlingsplanen utvärderas och revideras årligen med start juni 2026.

Rekommendation 2: Säkerställ elevernas och lärarnas tillgång till elevhälsa vid skolorna.

Planerad åtgärd: Grundskoleförvaltningen arbetar aktivt med rekrytering för att minska på vakanser. Specifikt för området kopplat till arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck har en riktad kompetensförstärkning för skolsköterskor genomförts, för att säkerställa att elevhälsan fungerar som en expertresurs för både elever och lärare. Grundskoleförvaltningen inväntar eventuellt behov av översyn av elevhälsans organisation i linje med reformen ”En förbättrad elevhälsa” (SOU 2025:113).

Förväntad effekt: Minskad sårbarhet vid personalomsättning och en mer tillgänglig elevhälsa som har rätt verktyg för att ge stöd i komplexa hedersärenden, inklusive frågor rörande hbtqi+ och våld i ungas parrelationer.

Senast genomförd: Specifik utbildningsinsats för skolsköterskor genomfördes oktober 2025. En eventuellt ny organisation för ”Förbättrad elevhälsa” implementeras i enlighet med nationella tidsramar beroende på vilket beslut som tas i riksdagen.

Rekommendation 3: Skapa en aktuell övergripande bild av hur många elever som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck

Planerad åtgärd: Grundskoleförvaltningen utvecklar formerna för att systematiskt identifiera var hedersrelaterat våld och förtryck utgör en särskild utmaning och där behovet av stöd är som störst. Arbetet sker genom samverkan med rektorer och

elevhälsa, samt i nära dialog med Resursteam heder. Parallellt fortsätter arbetet med att undersöka möjlighet till förbättring av dokumentationsrutiner i Prorenata och en fortsatt dialog med arbetsmarknads- och socialförvaltningen för att få en bättre bild av ärendena.

Förväntad effekt: Att grundskoleförvaltningens resurser och expertstöd i dialog med Resursteam Heder, styrs till de verksamheter där behoven är som störst

Senast genomförd: Arbetet med att utveckla systematiken gällande att identifiera var behov av utökat stöd gällande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck är som störst, kommer att starta under vårterminen 2026. Översyn av rutiner i Prorenata påbörjas vårterminen 2026. Båda delarna planeras vara klara inför läsårsstarten 2026/2027.

Ansvariga

Linda Deltinger Utbildningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef